

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 15 stycznia 2010 r.

**Pani
Jolanta Ratajczak
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Poznaniu**

LPO-410-47-04/09
P/09/084

(tekst jednolity, uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą Komisji Odwoławczej z dnia 4 lutego 2010 r. zatwierdzonej postanowieniem Prezesa NIK z dnia 18 lutego 2010 r.)

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Poznaniu (zwaną dalej „RDOŚ” lub „Dyrekcją”) w zakresie działań podejmowanych w związku z przygotowaniem lotniska Poznań – Krzesiny do bazowania samolotów F-16 (w okresie do 16 grudnia 2009 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, działania RDOŚ podejmowane w związku z przygotowaniem lotniska Poznań – Krzesiny do bazowania samolotów F - 16.

1. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko², zwanej dalej „ustawą z dnia 3 października 2008 r.”, wprowadzających zmiany kompetencji organów administracji rządowej w zakresie ochrony środowiska, RDOŚ przejęła protokolarnie z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu dokumentację postępowań w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

publicznego³ oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach⁴ dotyczących funkcjonowania lotniska Poznań - Krzesiny. NIK nie zgłasza uwag do działań podejmowanych przez Dyрекcję w przedmiotowym zakresie.

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w związku z toczącym się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Poznaniu postępowaniem dotyczącym wezwania przez Miasto Puszczykowo i Gminę Mosina do usunięcia naruszenia prawa dokonanego rozporządzeniem Wojewody Wielkopolskiego nr 40/07 z dnia 31 grudnia 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań – Krzesiny⁵, do czasu zakończenia kontroli NIK, dokumentacja dotycząca analizy porealizacyjnej dla lotniska Poznań – Krzesiny nie została do RDOŚ zwrócona. Z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r., na podstawie art. 153 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 144 pkt 44 tej ustawy zmieniającym art. 378 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶, („POŚ”), organem właściwym dla rozpatrzenia przedmiotowej sprawy stał się Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W dniu 12 listopada 2009 r. została przekazana do RDOŚ decyzja Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2009 r. uchylająca decyzję Wojewody Wielkopolskiego z dnia 13 maja 2008 r. zobowiązującą Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu („WZI”) do prowadzenia w środowisku ciągłych pomiarów poziomu hałasu wprowadzanego do środowiska w związku z eksploatacją lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny i umarzająca postępowanie. Zgodnie z art. 178 ust. 1 POŚ, w związku z art. 378 ust. 2 tej ustawy, organem ochrony środowiska właściwym dla rozpatrzenia tej sprawy jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

2. W okresie objętym kontrolą, w związku z funkcjonowaniem lotniska Poznań – Krzesiny, RDOŚ, działając na wniosek WZI lub podmiotów posiadających pełnomocnictwo szefa WZI, prowadziła postępowania administracyjne w sprawach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach⁷ oraz w sprawach o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego⁸.

³ Postępowanie w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na budowie sieci gazowej, sieci c.o. i c.w.u., budowie kotłowni gazowo – olejowej, modernizacji istniejących kotłowni olejowych, termomodernizacji budynków w jednostce wojskowej nr 1156 Poznań – Krzesiny.

⁴ Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie garaży samochodowych wraz z parkiem sprzętu technicznego na lotnisku Poznań – Krzesiny.

⁵ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 22 stycznia 2008 r. Nr 1 poz. 1

⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.

⁷ Postępowania dotyczące:

- przebudowy sieci wodociągowej z hydrofornią i stacją uzdatniania wody w jednostce wojskowej nr 1156 Poznań - Krzesiny,

W ocenie NIK, Dyrekcja prowadziła ww. postępowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁹, („Kpa”). Zastrzeżenia NIK dotyczą jednak niezawiadomienia na piśmie WZI, o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na rozbudowie sieci teletechnicznej na terenie 31. Bazy Lotnictwa Taktycznego Poznań – Krzesiny, co naruszało przepis art. 10 § 1 w związku z art. 14 § 1 Kpa. Zdaniem NIK, stwierdzone uchybienie nie naruszało w istotny sposób prawa strony do udziału w postępowaniu, z uwagi na to, że wszelkie wytworzone w jego toku dokumenty były wnioskodawcy przekazywane do wiadomości.

Ustalenia NIK wskazują, że WZI przekazywał do RDOŚ sprawozdania z pomiarów emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery w związku z funkcjonowaniem lotniska Poznań – Krzesiny oraz wyniki badań ścieków i wód opadowych dotyczące działalności tego lotniska. NIK nie zgłasza uwag do działań podejmowanych przez Dyrekcję w przedmiotowym zakresie.

3. RDOŚ nie podejmowała w okresie objętym kontrolą działań zmierzających do zweryfikowania wywiązywania się przez jednostkę wojskową użytkującą lotnisko Poznań – Krzesiny z ograniczeń dotyczących dopuszczalnych poziomów oddziaływania akustycznego, w szczególności w związku ze zgłaszaną w tym zakresie dokuczliwością samolotów F-16. Jak wynika z ustaleń kontroli, brak takich działań był spowodowany toczącym się już postępowaniem odwoławczym od decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 13 maja 2008 r., nakładającej na Wojskowy Zarząd Infrastruktury w Poznaniu obowiązek prowadzenia ciągłych pomiarów poziomu hałasu w środowisku, w związku z eksploatacją lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny, które zostało zakończone wydaniem przez Ministra Środowiska w dniu 6 listopada 2009 r., decyzji uchylającej ww. decyzję i umarzającą postępowanie w tej sprawie. W trakcie kontroli NIK, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oświadczyła, że zwróci się do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o przeprowadzenie stosownej kontroli. W ocenie NIK, podjęcie przez Dyrekcję działań w przedmiotowym zakresie, w związku z ustawowymi zadaniami Inspekcji Ochrony

- modernizacji systemu grzewczego w kompleksach 2799 i 6035 ww. jednostki oraz przystosowania systemu infrastruktury dla systemu LINK 16 w Poznaniu na działce nr 1/26 w obrębie Głuszyna II w kompleksie wojskowym nr 6035,
- budowy garaży samochodowych wraz z parkiem sprzętu technicznego na lotnisku Poznań – Krzesiny.

⁸ Postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na: rozbudowie sieci teletechnicznej na terenie 31. Bazy Lotnictwa Taktycznego Poznań – Krzesiny, budowie sieci gazowej, sieci c.o. i c.w.u., budowie kotłowni gazowo – olejowej, modernizacji istniejących kotłowni olejowych, termomodernizacji budynków w jednostce wojskowej nr 1156 Poznań – Krzesiny.

⁹ Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

Środowiska¹⁰, mogłoby stanowić podstawę do podjęcia przez RDOŚ dalszych działań wynikających z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r.¹¹, co mogłoby mieć pozytywny wpływ na rozwiązanie istniejącego problemu uciążliwości bazowania samolotów F – 16 na lotnisku Poznań – Krzesiny.

4. RDOŚ posiadała, składający się z kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej, system kontroli wewnętrznej, która była realizowana m.in. poprzez prowadzenie czynności kontrolnych w zakresie zgodności działań komórek Dyrekcji z przepisami materialnymi, proceduralnymi a także w zakresie terminowości załatwiania spraw. NIK nie zgłasza zastrzeżeń co do rzetelności przyjętych zasad oraz realizacji kontroli wewnętrznej w odniesieniu do zadań wykonywanych przez RDOŚ.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie działań w celu zweryfikowania przestrzegania przez jednostkę wojskową użytkującą lotnisko wojskowe Poznań – Krzesiny przepisów dotyczących dopuszczalnych poziomów oddziaływania akustycznego na obszarze ograniczonego użytkowania dla tego lotniska.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

¹⁰ Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 ze zm.), kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska należy do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska.

¹¹ Według art. 178 ust. 1 POŚ organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć na zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem obowiązek prowadzenia w określonym czasie pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku wprowadzanych w związku z eksploatacją tych obiektów, wykraczających poza obowiązki, o których mowa w art. 175 ust. 1-3, lub obowiązki nałożone w trybie art. 56 ust. 4 pkt 1 lub art. 95 ust. 1, jeżeli przeprowadzone kontrole poziomów substancji lub energii w środowisku, które są emitowane w związku z eksploatacją obiektu, dowodzą przekraczania standardów jakości środowiska.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.